

ปัจจัยความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก

FACTORS INFLUENCING SATISFACTION WITH THE CONSERVATION CONSERVATION OF LONG – TAIL BOATS IN EASTERN THAILAND

องอาจ ขวาลวิวัฒน์

Ong-at Chawanvivatana

คณิศร สมมะลวน

Kanisorn Sommalua

ทัตฐ์สพล นนท์ทวีกิจ

Tadsaphon Nonthaweekit

มหาวิทยาลัยเกริก

Kirk University

E-Mail : Ladyhappyliife88@gmail.com

วันที่รับบทความ: 12 มกราคม 2568; วันที่แก้ไขบทความ: 11 กุมภาพันธ์ 2568; วันที่ตอบรับบทความ: 14 กุมภาพันธ์ 2568

Received: January 12, 2025; Revised: February 11, 2025; Accepted: February 14, 2025

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มุ่งศึกษาปัจจัยความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวในภาคตะวันออกของประเทศไทย โดยมีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความสำคัญความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก 2) เพื่อศึกษาวิเคราะห์สาเหตุของความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางที่มีผลต่อความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก โดยใช้วิธีวิจัยเชิงปริมาณ ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจจากกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 400 คน ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผลการวิจัยพบว่า

สภาพปัญหาและความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวในภาคตะวันออก มีน้ำหนักเฉลี่ยระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.11, S.D. = 0.93) โดยเฉพาะด้านวิถีชีวิต (ค่าเฉลี่ย = 3.19, S.D. = 1.01) ด้านคุณค่า (ค่าเฉลี่ย = 3.14, S.D. = 0.90) และด้านคุณภาพชีวิต (ค่าเฉลี่ย = 3.12, S.D. = 0.85) ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทสำคัญของเรือหางยาวในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน อย่างไรก็ตาม ด้านประสบการณ์มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = 3.02, S.D. = 0.95) ในด้านการอนุรักษ์ มีน้ำหนักเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ย = 3.13, S.D.

= 0.83) โดยด้านการรับรู้ (ค่าเฉลี่ย = 3.16, S.D. = 0.83) และการส่งเสริม (ค่าเฉลี่ย = 3.13, S.D. = 0.86) มีผลสำคัญที่สุด ในขณะที่ด้านการปฏิบัติมีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = 3.10, S.D. = 0.81) ตามลำดับ

ระดับความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ย = 3.09, S.D. = 0.94) โดยการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด (ค่าเฉลี่ย = 3.10, S.D. = 0.98) รองลงมาคือ การมีส่วนร่วม (ค่าเฉลี่ย = 3.11, S.D. = 0.89) และคุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง (ค่าเฉลี่ย = 3.10, S.D. = 0.98) ด้านความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด (ค่าเฉลี่ย = 3.02, S.D. = 0.96) การวิเคราะห์เชิงสถิติพบว่าระดับการศึกษามีผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ในขณะที่เพศ อายุ และอาชีพไม่มีผลแตกต่างกัน

สำหรับข้อเสนอแนะสำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก คือการส่งเสริมการรับรู้ในระดับชุมชนและ ประเทศ ผ่านการจัดกิจกรรมเชิงวัฒนธรรม เช่น การแข่งขันเรือยาว และการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่น และรัฐ เพื่อพัฒนาและคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของเรือหางยาวในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชาติอย่างยั่งยืน

คำสำคัญ : เรือหางยาว, การอนุรักษ์เรือหางยาว, ความพึงพอใจ, ภาคตะวันออก

Abstract

This research aims to study the satisfaction factors affecting the conservation of long-tail boats in the eastern region of Thailand. The objectives are 1) to study the problems and importance of satisfaction affecting the conservation of long-tail boats in the eastern region of Thailand. 2) to study, analyze, and synthesize satisfaction affecting the conservation of long-tail boats in the eastern region of Thailand. 3) to suggest guidelines affecting satisfaction affecting the conservation of long-tail boats in the eastern region of Thailand. The research uses quantitative research, which is a survey research with a sample of 400 people. The data is collected using questionnaires, documents, and related research.

The research results found that

The problems and satisfaction affecting the conservation of long-tail boats in the eastern region had a high average weight (mean = 3.11, S.D. = 0.93), especially in the aspect of way of life (mean = 3.19, S.D. = 1.01), value (mean = 3.14, S.D. = 0.90) and quality of life (mean = 3.12, S.D. = 0.85), which reflected the important role of long-tail boats in the way of life and culture of the community. However, the aspect of experience had the lowest average weight (mean = 3.02, S.D. = 0.95). In the aspect of conservation, the average weight was at a high level (mean = 3.13, S.D. = 0.83), while the aspect of awareness (mean = 3.16,

S.D. = 0.83) and promotion (mean = 3.13, S.D. = 0.86) had the most significant effects. While the practical aspect had the lowest mean weight (mean = 3.10, S.D. = 0.81), respectively.

The satisfaction level towards long-tail boat conservation was at a medium level (mean = 3.09, S.D. = 0.94). The promotion of cultural traditions had the highest mean (mean = 3.10, S.D. = 0.98), followed by participation (mean = 3.11, S.D. = 0.89) and quality of the environment (mean = 3.10, S.D. = 0.98). Safety had the lowest mean (mean = 3.02, S.D. = 0.96). Statistical analysis revealed that the level of education had a statistically significant effect on satisfaction towards conservation ($p < 0.05$), while gender, age and occupation did not differ.

For important recommendations that affect satisfaction that affects the conservation of long-tail boats in the Eastern region of Thailand is to promote awareness at the community and national levels through organizing cultural activities such as long-tail boat races and support from local and government agencies to develop and maintain the identity of long-tail boats as a sustainable national cultural heritage.

Keywords: Long-tail boats, Long-tail boat conservation, Satisfaction, Eastern Thailand

บทนำ

เรือหางยาวถือเป็นส่วนหนึ่งของวิถีชีวิตคนไทยมาอย่างยาวนาน โดยเฉพาะในชุมชนที่พึ่งพาทรัพยากร น้ำ เรือหางยาวมีบทบาททั้งในด้านการเดินทาง การประกอบอาชีพและการสืบสานวัฒนธรรมท้องถิ่น เช่น การ แข่งขันเรือ และการเล่นเพลงเรือ อีกทั้งยังสะท้อนภูมิปัญญาท้องถิ่นผ่านกระบวนการสร้างและพัฒนาเรือที่มีลักษณะเฉพาะตัว เช่น การต่อเรือจากไม้ต้นเดียวในอดีต การพัฒนาเรือสำหรับการขนส่งสินค้า การประมง และการใช้อู่อาศัย ซึ่งเป็นผลมาจากการเรียนรู้และปรับตัวให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อม (ณัฐกานต์ เกาศล, 2561) อย่างไรก็ตาม สังคมไทยในปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วเป็นผลมาจากการพัฒนาทางด้าน เศรษฐกิจและสังคมทำให้ค่านิยมขนบธรรมเนียมประเพณีเปลี่ยนแปลงไป สถาบันทางสังคมอันดับแรกที่มนุษย์ แต่ละคนจะมีประสบการณ์ตรงตั้งแต่เริ่มต้นของชีวิตที่ต่างมีความแตกต่างกันมีวิถีการดำเนินชีวิตแตกต่าง หลากหลายโดยเฉพาะในยุคโลกาภิวัตน์มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็ว มนุษย์ต้องอยู่ร่วมกันเป็นสังคมต่อเนื่องมา ตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วก่อให้เกิดการตัดสินใจและบทบาทหน้าที่ที่ดีสู่สังคมขนาดใหญ่ในระดับประเทศได้ (ธัญญาพัฒน์ ยุกตานนท์, 2565)

การเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจและสังคมในยุคโลกาภิวัตน์นี้มีส่วนทำให้ค่านิยมและวิถีชีวิตของคนไทยเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เช่น การสร้างถนน ทำให้การเดินทางทางบกสะดวกยิ่งขึ้น และส่งผลให้การใช้เรือหางยาวลดลง ตัวอย่างเช่น ในคลองบางเชือกหนังซึ่งครั้งหนึ่งเคยเป็น

เส้นทางคมนาคมที่คึกคัก การตัดถนนเข้าสู่พื้นที่ได้ลดความสำคัญของการเดินเรือไปอย่างมาก แม้ในช่วงเวลาที่เศรษฐกิจเติบโต ประชาชนบางส่วนยังคงใช้เรือเพื่อหลีกเลี่ยง การจราจรที่ติดขัดแต่ในปัจจุบันการเปลี่ยนแปลงดังกล่าวได้ส่งผลให้จำนวนผู้โดยสารเรือหางยาวลดลงอย่างต่อเนื่อง (วรารักษ์ มนต์ไตรเวศย์, 2549) และเนื่องจากเทคโนโลยีสมัยใหม่ที่เข้ามาแทนที่บทบาทของเรือหางยาวแบบดั้งเดิม ทำให้เกิดความท้าทายต่อการอนุรักษ์และสืบสานวัฒนธรรมไทย การอนุรักษ์เรือหางยาวจึงไม่ได้เป็นเพียงการรักษาความงามและคุณค่าทางวัฒนธรรม แต่ยังมี ศักยภาพในการพัฒนาเศรษฐกิจท้องถิ่น เช่น การส่งเสริมการท่องเที่ยวและการจัดการแข่งขันเรือในระดับ นานาชาติ เป็นสิ่งสำคัญที่ช่วยสร้างความสมดุลระหว่างการพัฒนาเศรษฐกิจและการรักษามรดกทางวัฒนธรรม และยังเป็นการส่งเสริมและสร้างความภาคภูมิใจให้กับคนไทย

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาว โดยเฉพาะในภาคตะวันออกของประเทศไทย จึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง การวิจัยที่เน้นการวิเคราะห์ความพึงพอใจของประชาชนในภูมิภาคนี้สามารถนำไปสู่การพัฒนาองค์ความรู้ที่ช่วยส่งเสริมการอนุรักษ์เรือหางยาวในระดับท้องถิ่นและประเทศ อีกทั้งยังเป็นการสืบสานวัฒนธรรมและสร้างโอกาสในการแข่งขันเรือหางยาวในระดับนานาชาติ เพื่อให้มรดกทางวัฒนธรรมนี้คงอยู่และมีบทบาทต่อไปในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาปัจจัยความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก
- 2) เพื่อวิเคราะห์สังเคราะห์เปรียบเทียบระดับปัจจัยความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์กีฬาเรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก
- 3) เพื่อเสนอแนะแนวทางที่มีผลต่อปัจจัยความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์กีฬาเรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้รูปแบบการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ซึ่งเป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) จากกลุ่มตัวอย่าง (Sample) ด้วยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำมาวิเคราะห์สังเคราะห์สรุปให้เห็นถึงปัจจัยความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ กลุ่มประชากรที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป ในภาคตะวันออก จำนวน 3,833,286 คน (สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง, 2566) ทำการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (Stratified Random Sampling) เพื่อให้ข้อมูลที่ได้มีความครบถ้วนครอบคลุมและคำนวณหาจำนวนตัวอย่าง

ตามสูตร Taro Yamane (Yamane, 1973) ได้กลุ่มตัวอย่างที่เป็นประชากรในภาคตะวันออก จำนวน 400 คน โดยการกำหนดระดับความเชื่อมั่นที่ 0.95 และระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistics) เพื่ออธิบายเชิงพรรณนาข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับคุณลักษณะของกลุ่มผู้ให้ข้อมูลเชิงปริมาณที่ทำการศึกษา ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา อาชีพ และรายได้ ซึ่งประกอบไปด้วย ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD)

สถิติเชิงอนุมาน (Inferential Statistic) ประกอบด้วย Independent sample t-test สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวที่เกิดจากความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน 2 กลุ่ม ขึ้นไป ได้แก่ ปัจจัยด้านเพศ One-way ANOVA F-Test สำหรับการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยระดับปัจจัยความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวที่เกิดจากความแตกต่างของกลุ่มตัวอย่างที่เป็นอิสระจากกัน 3 กลุ่ม ขึ้นไป ได้แก่ อายุ ระดับการศึกษาและอาชีพ Multiple Regression Analysis สำหรับการทดสอบความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่างปัจจัยด้านความพึงพอใจ และปัจจัยด้านการอนุรักษ์ กับความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาว

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเรื่อง ปัจจัยความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก สามารถสรุปได้ดังนี้

ด้านความพึงพอใจ จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในด้าน ความพึงพอใจ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 1 ตารางที่ 1 น้ำหนักด้านความพึงพอใจ

ด้านความพึงพอใจ	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
คุณค่า	3.14	0.90	มาก
ประสบการณ์	3.02	0.95	ปานกลาง
วิถีชีวิต	3.19	1.01	มาก
คุณภาพชีวิต	3.12	0.85	มาก
ภาพรวม	3.11	0.93	มาก

จากตารางที่ 1 แสดงให้เห็นว่า น้ำหนักเฉลี่ยด้านความพึงพอใจทั้ง 4 ด้าน เท่ากับ 3.11 ค่า S.D. เท่ากับ 0.93 เมื่อแปลผลจากคะแนนเฉลี่ยพบว่าอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ด้านวิถีชีวิต ด้านคุณค่า และด้านคุณภาพชีวิต เป็นด้านที่มีน้ำหนักด้านเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.19 , 3.14 และ 3.12 ทั้งหมดแปลผลได้ ว่าอยู่ในระดับมาก มีค่า S.D เท่ากับ 1.01, 0.90 และ 0.85 ตามลำดับ ในขณะเดียวกัน

พบว่าด้านประสบการณ์ มี น้ำหนักด้านเฉลี่ยต่ำสุด คือ 3.025 ค่า S.D เท่ากับ 0.95 ซึ่งแปลผลได้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง

ด้านการอนุรักษ์ จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้คะแนนในด้านการอนุรักษ์ โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 2 ตารางที่ 2 น้ำหนักด้านการอนุรักษ์

ด้านการอนุรักษ์	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
การส่งเสริม	3.13	0.86	มาก
การรับรู้	3.16	0.83	มาก
การปฏิบัติ	3.10	0.81	ปานกลาง
ภาพรวม	3.13	0.83	มาก

จากตารางที่ 2 แสดงให้เห็นว่าน้ำหนักเฉลี่ย ด้านการอนุรักษ์ 3 ด้าน เท่ากับ 3.13 ค่า SD เท่ากับ 0.83 แปลผลได้ว่าอยู่ในระดับมาก ในขณะที่ด้านการรับรู้ และด้านการส่งเสริม เป็นด้านที่มีน้ำหนักเฉลี่ยสูงที่สุด 2 อันดับแรก โดยมีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 3.16 และ 3.13 ทั้งหมดแปลผลได้ว่า อยู่ในระดับมาก มีค่า SD เท่ากับ 0.83 และ 0.86 ตามลำดับ ในขณะเดียวกัน ด้านการปฏิบัติ มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำที่สุดคือ 3.10 ค่า SD เท่ากับ 0.81 ซึ่ง แปลผลได้ว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ระดับความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาว จากการเก็บข้อมูลจากแบบสอบถามพบว่ากลุ่มตัวอย่างให้คะแนนระดับความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาว โดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 3 ตารางที่ 3 น้ำหนักเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาว

ระดับความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์ เรือหางยาว	$\bar{x}$	S.D.	แปลผล
ความรู้ความเข้าใจ	3.09	0.86	ปานกลาง
การมีส่วนร่วม	3.11	0.89	มาก
ความปลอดภัย	3.02	0.96	ปานกลาง
การส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี	3.12	1.00	มาก
คุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง	3.10	0.98	ปานกลาง
ภาพรวม	3.09	0.94	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 แสดงให้เห็นว่า ระดับความพึงพอใจ ต่อการอนุรักษ์เรือหางยาว มีน้ำหนักเฉลี่ย ทั้ง 5 ด้าน เท่ากับ 3.09 ค่า SD เท่ากับ 0.94 ซึ่งแปลผลได้ว่า อยู่ในระดับปานกลาง ในขณะที่การส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี มีน้ำหนักเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 3.10 มีค่า SD เท่ากับ 0.98 ซึ่งแปลผลได้ว่าอยู่ในระดับมากรองลงมา

คือ การมีส่วนร่วม มีน้ำหนักเฉลี่ย เท่ากับ 3.11 มีค่า SD เท่ากับ 0.89 ซึ่งแปลผลได้ว่า อยู่ในระดับมาก
คุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง มีน้ำหนักเฉลี่ยเท่ากับ 3.10 มีค่า SD เท่ากับ 0.98 ซึ่งแปลผลได้ว่า อยู่ใน
ระดับปานกลาง และความรู้ความเข้าใจ มีน้ำหนักเฉลี่ย 3.09 มีค่า SD เท่ากับ 0.86 ตามลำดับ ส่วนความ
ปลอดภัย มีน้ำหนักเฉลี่ย ต่ำที่สุดคือเท่ากับ 3.02 มีค่า SD เท่ากับ 0.96 ซึ่งแปลผลได้ว่า อยู่ในระดับปานกลาง

ผลการทดสอบสมมติฐานการวิจัย

ในการทดสอบสมมติฐานการวิจัย โดยใช้สถิติเชิงอนุมานในการวิเคราะห์ ผู้วิจัยสามารถสรุปผลการ
ทดสอบโดยมีรายละเอียดดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่	สมมติฐาน	ผลการทดสอบ
1.1	ด้านเพศของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลต่อความ พึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ไม่ปฏิเสธสมมติฐาน H_0
1.2	ด้านอายุของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลต่อความ พึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ไม่ปฏิเสธสมมติฐาน H_0
1.3	ด้านระดับการศึกษาของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มี ผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยใน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ	ปฏิเสธสมมติฐาน H_0
1.4	ด้านอาชีพของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ มีผลต่อความ พึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ไม่ปฏิเสธสมมติฐาน H_0
2	ด้านความพึงพอใจและด้านการอนุรักษ์อย่างน้อย 1 ด้าน มีผลต่อ ความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ	ปฏิเสธสมมติฐาน H_0

จากตารางที่ 4 พบว่า ผลการศึกษาสมมติฐานที่ 1 มีด้านข้อมูลทั่วไปประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือที่มี
ผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ 0.05 อยู่ 1 ด้าน คือ ด้านระดับการศึกษา โดยสามารถอธิบายได้ดังนี้

1. ด้านระดับการศึกษาของประชาชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจต่อการ
อนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดยประชาชนที่มี

ระดับการศึกษาน้อย จะมีผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก เฉลี่ยน้อยกว่าประชาชนที่มีระดับการศึกษามากอยู่ 0.065 หน่วย

ในขณะที่

1. ด้านเพศของประชาชนในภาคตะวันออก แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

2. ด้านอายุของประชาชนในภาคตะวันออก แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05

3. ด้านอาชีพของประชาชนในภาคตะวันออก แตกต่างกัน มีผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก ไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 สำหรับการศึกษาสมมติฐานที่ 2 พบว่า ด้านความพึงพอใจ และด้านการอนุรักษ์ อย่างน้อย 1 ด้าน ส่งผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก อย่างมีนัยสำคัญที่ 0.05 โดยด้านที่มีผลต่อ ความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก ประกอบด้วย 1. ด้านความพึงพอใจ โดยมีค่า $t = 44.030$ หมายความว่า ความพึงพอใจส่งผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออกในทางบวก และมีขนาดของอิทธิพลต่อกันเท่ากับ 44.030 หน่วย 2. ด้านการอนุรักษ์ โดยมีค่า $t = 26.065$ หมายความว่า การอนุรักษ์มีผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออกในทางบวก และมีขนาดของอิทธิพลต่อกันเท่ากับ 26.065 หน่วย โดยมีสมการพยากรณ์ดังนี้ Unstandardized :

ความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก = $1.424 + 1.602$ (ความพึงพอใจ) + 0.775 (การอนุรักษ์) + e

เมื่อ e = ค่าความผิดพลาดที่เกิดจากการพยากรณ์ (error) Standardized :

Zความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก = $1.800 Z$ ความพึงพอใจ + $1.045 Z$ การอนุรักษ์

สำหรับข้อเสนอแนะสำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก คือการส่งเสริมการรับรู้ในระดับชุมชนและประเทศ ผ่านการจัดกิจกรรมเชิงวัฒนธรรม เช่น การแข่งขันเรือยาว และการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่นและรัฐ เพื่อพัฒนาและคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของเรือหางยาวในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชาติอย่างยั่งยืน

อภิปรายผล

จากผลการศึกษา ผู้วิจัยสามารถสรุปและอภิปรายผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์การวิจัยได้ดังนี้

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความสำคัญ ความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก

1) น้ำหนักเฉลี่ยด้านความพึงพอใจทั้ง 4 ด้าน เท่ากับ 3.11 ค่า S.D. เท่ากับ 0.93 แปรผลได้ว่าอยู่ในระดับมาก โดยด้านวิถีชีวิต ด้านคุณค่า และด้านคุณภาพชีวิต เป็นด้านที่มีน้ำหนักด้านเฉลี่ยสูงที่สุด 3 อันดับแรก โดยมีค่าระดับเฉลี่ยเท่ากับ 3.19, 3.14 และ 3.12 ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน ด้านประสบการณ์ มีน้ำหนักด้านเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 3.02 โดยเรือหางยาวนั้นเป็นยังคงเป็นพาหนะในการดำเนินชีวิตและมีความสำคัญต่อประชาชนในภาคตะวันออกในชุมชนที่มีแม่น้ำลำคลอง หรือวัฒนธรรมประเพณีที่สืบทอดกันมาทั้งในการใช้เรือเพื่อการประกอบอาชีพ การคมนาคม รวมไปถึงการแข่งขันกีฬาเรือหางยาวจึงมีผลต่อวิถีชีวิตของประชาชนภาคตะวันออกในระดับชุมชนโดยการมีส่วนร่วมของหลายฝ่ายที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระมหาสุเมธ สมานิต และคณะ (2566) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการอนุรักษ์ประเพณีแข่งขันเรือยาวจังหวัดพิจิตร พบว่า รูปแบบการอนุรักษ์ประเพณีแข่งขันเรือยาว จังหวัดพิจิตร (6ส.) ประกอบด้วย 1) สามเศียร หมายถึง ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดงาน "บวร" ประกอบด้วย วัด บ้าน และราชการ 2) สร้างเสริม (เติมแต่งให้สมบูรณ์) เป็นลักษณะในการออกนโยบายร่วมกันระหว่างวัดกับชุมชน 3) สอดส่อง (สังวรปธาน ป้องกันไม่ให้สูญหาย) 4) สะสาง (ปหาน ปธาน แก่ไข ปรับปรุงให้ดีกว่าเดิม) 5) สืบสาน (อนุรักษ์นาปธาน รักษาให้คงอยู่) 6) สร้างสรรค์ (ภาวนาปธาน พัฒนา ต่อยอด)

2) น้ำหนักเฉลี่ยด้านการอนุรักษ์ทั้ง 3 ด้าน เท่ากับ 3.13 ค่า S.D. เท่ากับ 0.83 แปรผลได้ว่า อยู่ในระดับมาก โดยด้านการรับรู้ และด้านการส่งเสริม เป็นด้านที่มีน้ำหนักด้านเฉลี่ยสูงที่สุด 2 อันดับแรก โดยมีค่าระดับเฉลี่ยเท่ากับ 3.16 และ 3.13 ตามลำดับ ในขณะที่เดียวกัน ด้านการปฏิบัติ มีน้ำหนักด้านเฉลี่ยต่ำที่สุด คือ 3.10 โดยการรับรู้และการส่งเสริมการอนุรักษ์เรือหางยาวในภาคตะวันออกมีความสำคัญ เนื่องด้วยการที่ค่านิยมในการอนุรักษ์เรือหางยาวจะสามารถสื่อออกไปถึงชุมชน และประชาชนภาคตะวันออกได้ ต้องมีการส่งเสริมจากภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง และชุมชน เพื่อเสริมสร้างการรับรู้การอนุรักษ์เรือหางยาวให้ เห็นถึงคุณค่าและความสำคัญของเรือหางยาว รวมไปถึงการแข่งขันกีฬาเรือหางยาว ที่ได้รับความ สนใจจากนานาชาติ การส่งเสริมการรับรู้จะสามารถช่วยให้เรือหางยาวได้รับการอนุรักษ์และสืบสาน ต่อไปทั้งจากระดับชุมชนระดับประเทศ และระดับสากล สอดคล้องกับงานวิจัยของ เบญจมาศ ณ ทองแก้ว และคณะ (2562) ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรือใบพื้นบ้านเพื่อการ ท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อำเภอละแม จังหวัดชุมพร พบว่าชุมชนมีศักยภาพจัดอยู่ในระดับ 3 หมายถึง ชุมชนเพิ่งเริ่มต้นมีการเตรียมความพร้อม แต่ยังไม่มียุทธศาสตร์ที่ควรมีการบริหารจัดการด้านโครงสร้างองค์กร จัดตั้งศูนย์เรียนรู้ และครุภูมิปัญญาเพื่อสืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น และรูปแบบการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรือใบพื้นบ้านที่มีเป้าหมายเพื่อพัฒนา “แหล่งท่องเที่ยว” ไปพร้อมกับการพัฒนาคนนำไปสู่การจัดการผลประโยชน์ในรูปแบบองค์กรเพื่อการท่องเที่ยวและกีฬา และปรับภาพลักษณ์ใหม่ที่สร้างคุณค่าประสบการณ์แก่นักท่องเที่ยว สำหรับด้านชีวิตความสำเร็จในการอนุรักษ์ และฟื้นฟูเรือใบพื้นบ้าน ประกอบด้วย โครงสร้างองค์กรชัดเจน กลุ่มคนที่มีศักยภาพเพียงพอ มีองค์กรที่ให้การสนับสนุนอย่างจริงจังชุดความรู้และสร้างภาพลักษณ์หรือพัฒนาแบรนด์ของเรือใบพื้นบ้านเพื่อสร้างการรับรู้และจดจำ

3) ระดับความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวมีน้ำหนักเฉลี่ยทั้ง 5 ด้าน เท่ากับ 3.09 ค่า S.D. เท่ากับ 0.94 ซึ่งแปลผลได้ว่าอยู่ในระดับปานกลาง โดยการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี มีน้ำหนักเฉลี่ยสูงที่สุด เท่ากับ 3.10 รองลงมาคือ การมีส่วนร่วม คุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง และความรู้ความเข้าใจ โดยมี น้ำหนักเฉลี่ย เท่ากับ 3.11, 3.10 และ 3.09 ตามลำดับ ส่วนความปลอดภัยมีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำที่สุด เท่ากับ 3.02 การส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณี รวมไปถึงภูมิปัญญา มีความสำคัญ และส่งผลต่อระดับความพึงพอใจของ ประชาชนอย่างยิ่ง เนื่องด้วย เรือหางยาว เป็นภูมิปัญญาทางวัฒนธรรมและประเพณีที่ทรงคุณค่าของภาค ตะวันออก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ประจวบ ทองศรี และสัญญา นงรัตน์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง แนวทาง ในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาเรือกอกและในจังหวัดชายแดนใต้ พบว่า เรือกอกและเป็นเอกลักษณ์ของชาวประมงใน เขตจังหวัดภาคใต้ตอนล่างมาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน การตกแต่งลวดลายจิตรกรรมบนเรือกอกและเป็นงาน ศิลปกรรมที่ทรงคุณค่า เนื่องจากเอกลักษณ์ของเรือกอกและเป็นที่เด่นชัดและมีคุณค่า แสดงให้เห็นภูมิปัญญาอัน ดั้งเดิมของจังหวัดชายแดนใต้ ปัจจุบันลักษณะในการใช้งานมีทั้งนำไปใช้เพื่อการประมงและนำไปใช้เพื่อการ ท่องเที่ยว ทั้งนี้ แนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาเรือกอกและในจังหวัดชายแดนใต้ประกอบด้วย 1) การ ถ่ายทอดภูมิปัญญาเรือกอกและให้ลูกหลานและเยาวชนคนรุ่นใหม่ 2) การส่งเสริมกิจกรรมร่วมกันเพื่อการ อนุรักษ์ภูมิปัญญาเรือกอกและ 3) การส่งเสริมสนับสนุนภูมิปัญญาเรือกอกและจากชุมชนและหน่วยงานภาครัฐ และ 4) การรวบรวมองค์ความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาเรือกอก และเพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับ เรือกอก

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาวิเคราะห์สังเคราะห์ความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาว ของประเทศไทยในภาคตะวันออก จากผลการศึกษา พบว่า มีด้านข้อมูลทั่วไปประชาชนในภาคตะวันออกที่มี ผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติอยู่ 1 ด้าน คือ ด้านระดับการศึกษา ส่วนด้านเพศ อายุ และอาชีพ ล้วนแล้วแต่มีผลต่อความพึงพอใจ ต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก ไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับ งานวิจัยของ ณัฐ กานต์ เกาศล และสุวิชัย โกศัยยะวัฒน์ (2560) ได้ศึกษาเรื่อง เรือ: ภูมิปัญญากับวิถี ชีวิตพื้นบ้านและบทบาทใน สังคมไทยภาคกลาง พบว่า ภูมิปัญญาชาวบ้านในการสร้างเรือจากเดิมเป็นการถ่ายทอดภูมิปัญญาจากรุ่นสู่รุ่น บรรพบุรุษถ่ายทอด ให้กับลูกหลาน และจากการเรียนรู้ด้วย ประสบการณ์ตรง เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงไปภูมิ ปัญญาได้รับการถ่ายทอดอย่างเป็นระบบในสถาบันการศึกษา ผู้มีความรู้ในการต่อเรือไม้และประกอบอาชีพต่อ เรือไม้มีจำนวนน้อย เรือถูกพัฒนาให้ตรงตามวัตถุประสงค์การใช้งานมากขึ้น และมีการเปลี่ยนแปลงด้านวัสดุ และเทคโนโลยีที่นำมาใช้กับเรือ ความสัมพันธ์ของเรือกับวิถีชีวิตพื้นบ้านในอดีต เรือมีความสัมพันธ์ด้าน เศรษฐกิจเป็นพาหนะในการคมนาคมขนส่งสินค้าไปค้าขายกับต่างประเทศ เรือมีความสัมพันธ์ด้านการเมือง การปกครอง เรือมีความสัมพันธ์ด้านคติความเชื่อและศาสนา เนื่องจากชาวบ้านมีความเชื่อในเรื่องแม่น้ำนางเรือ เรือมีความสัมพันธ์ด้านวัฒนธรรมประเพณีทั้งประเพณีราษฎร์และประเพณีหลวงบทบาทของเรือที่เปลี่ยนแปลง ไปตามบริบทของสังคม ปัจจุบันเรือมีบทบาทด้านสังคม และวิถีชีวิตเนื่องจากชาวบ้าน ยังคงใช้เรือเป็น

ยานพาหนะในการเดินทางในชีวิตประจำวัน เรือมีบทบาทด้านเศรษฐกิจเป็นเครื่องมือประกอบอาชีพทำการประมงพื้นบ้าน ขนส่งสินค้าที่มีน้ำหนักมาก และมีส่วนช่วยส่งเสริมเศรษฐกิจ ระดับชุมชน เรือมีบทบาทด้านวัฒนธรรมประเพณีที่งดงาม คือ ประเพณีการแข่งขันเรือยาวและประเพณี การเสด็จพระราชดำเนินทอดผ้าพระกฐินทางชลมารค เรือมีบทบาทด้านการท่องเที่ยว คือ การท่องเที่ยวทางเรือ การล่องเรือทานอาหาร และตลาดน้ำ เป็นต้น

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อเสนอแนะแนวทางที่มีผลต่อความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาว ของประเทศไทยในภาคตะวันออก

1. ด้านความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก ประกอบด้วย ด้านวิถีชีวิต ด้านคุณค่า และด้านคุณภาพชีวิต
2. ด้านการอนุรักษ์ที่ส่งผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก ประกอบด้วย ด้านการรับรู้ และด้านการส่งเสริม จากการศึกษาพบว่าด้านที่ส่งผลสูงสุดต่อความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก คือ ด้านวิถีชีวิต โดยเรือหางยาวนั้นเป็นสิ่งที่คู่กับวิถีชีวิตคนไทยมาอย่างช้านาน ด้วยเรือหางยาวเป็นสิ่งที่ใช้ในการดำรงชีวิตและประกอบอาชีพของผู้คนมาอย่างยาวนาน ทำให้เรือหางยาวได้ส่งเสริม วิถีชีวิตของคนในภาคตะวันออกให้ดียิ่งขึ้น รวมไปถึงในด้านของการกีฬาที่ เรือหางยาวเข้ามามีบทบาทเป็นกีฬา ที่ได้รับการยอมรับชนิดหนึ่งทั้งในระดับประเทศและสากล ทำให้ เกิดการส่งเสริมการแข่งขันกีฬาเรือหางยาว ตั้งแต่ระดับเยาวชนจนไปถึงระดับนานาชาติเป็นการพัฒนาวิถีชีวิตตามยุคสมัยอย่างยั่งยืน ในด้านของการอนุรักษ์ พบว่า ด้านการรับรู้มีค่าสูงสุดเนื่องด้วยการรับรู้เกี่ยวกับการอนุรักษ์เรือหางยาวในปัจจุบันได้รับการส่งเสริมทั้งจากส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะสมาคมกีฬาเรือเร็วแห่งประเทศไทยที่ได้ส่งเสริมการรับรู้การแข่งขัน และกีฬาเรือหางยาวให้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวางจนได้รับความสนใจจากนานาชาติ เป็นการเพิ่มคุณค่าให้มรดกทางวัฒนธรรมประเพณีให้สืบต่อไปตามยุคสมัยอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับระดับของความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออกที่ พบว่า การมุ่งเน้นในด้านของวัฒนธรรมประเพณีนั้นเป็นสิ่งสำคัญมากที่สุด เนื่องด้วยเรือหางยาวเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมประเพณีของคนไทยที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์อย่างยิ่งเพื่อให้สืบต่อไปจากรุ่นสู่รุ่นและได้รับการ เผยแพร่อย่างเหมาะสมเพื่อเป็นเอกลักษณ์ที่โดดเด่นและทรงคุณค่าของประเทศไทยและต่อยอดได้ไปถึงนานาชาติได้แบบยั่งยืน

สรุป

สภาพปัญหาและความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวในภาคตะวันออก มีน้ำหนักเฉลี่ยระดับมาก โดยเฉพาะด้านวิถีชีวิต ด้านคุณค่า และด้านคุณภาพ ซึ่งสะท้อนถึงบทบาทสำคัญของเรือหางยาวในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน อย่างไรก็ตาม ด้านประสบการณ์มีน้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุด ในด้านการอนุรักษ์ มีน้ำหนักเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านการรับรู้ และการส่งเสริม มีผลสำคัญที่สุด ในขณะที่ด้านการปฏิบัติมี

น้ำหนักเฉลี่ยต่ำสุด ระดับความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวมีค่าเฉลี่ยรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยการส่งเสริมวัฒนธรรมประเพณีมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือการมีส่วนร่วม และคุณภาพของสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้อง ด้านความปลอดภัยมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด การวิเคราะห์เชิงสถิติพบว่าระดับการศึกษามีผลต่อความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($p < 0.05$) ในขณะที่เพศ อายุ และอาชีพไม่มีผลแตกต่างกัน สำหรับข้อเสนอแนะสำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก คือการส่งเสริมการรับรู้ในระดับชุมชนและประเทศ ผ่านการจัดกิจกรรมเชิงวัฒนธรรม เช่น การแข่งขันเรือยาว และการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่นและรัฐ เพื่อพัฒนาและคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของเรือหางยาวในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชาติอย่างยั่งยืน

องค์ความรู้ใหม่

ปัญหาและความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวในภาคตะวันออก สะท้อนถึงบทบาทสำคัญของเรือหางยาวในวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของชุมชน ความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์อย่างมีนัยสำคัญ ในขณะที่เพศ อายุ และอาชีพไม่มีผลแตกต่างกัน สำหรับข้อเสนอแนะสำคัญที่มีผลต่อความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก คือ การส่งเสริมการรับรู้ในระดับชุมชนและประเทศ ผ่านการจัดกิจกรรมเชิงวัฒนธรรม เช่น การแข่งขันเรือยาว และการสนับสนุนจากหน่วยงานท้องถิ่นและรัฐ เพื่อพัฒนาและคงไว้ซึ่งเอกลักษณ์ของเรือหางยาวในฐานะมรดกทางวัฒนธรรมของชาติอย่างยั่งยืน

ข้อเสนอแนะ

จากการการศึกษาวิจัยเรื่องปัจจัยความพึงพอใจต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออก สามารถสรุปเป็นข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติและข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

1.1 ควรมีการประเมินผลสัมฤทธิ์ และประสิทธิภาพของการดำเนินงานส่งเสริมการอนุรักษ์เรือหางยาว ของประเทศไทยในภาคตะวันออกของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในปัจจุบันว่ามีมากน้อยเพียงใด รวมไปถึง ประเมินความพึงพอใจของประชาชนในภาคตะวันออกต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวอย่างต่อเนื่อง เพื่อทราบ ความสอดคล้องและเหมาะสมในการปรับปรุงแนวทางการอนุรักษ์ และส่งเสริมความพึงพอใจของประชาชนใน ภาคตะวันออกต่อไป

1.2 ควรมีการพัฒนาการสื่อสาร การรณรงค์เพื่อส่งเสริมการรับรู้การอนุรักษ์เรือหางยาวให้ทันสมัยและสอดคล้องต่อยุคสมัยที่เปลี่ยนไปเพื่อให้สามารถส่งเสริมการรับรู้ การเข้าถึง รวมไปถึงการมีส่วนร่วมของ ประชาชนภาคตะวันออก ชุมชน และระดับสากล ให้รับรู้ถึงคุณค่า และความสำคัญของการอนุรักษ์เรือหางยาว ในภาคตะวันออก เพื่อเสริมสร้างความพึงพอใจในการอนุรักษ์อย่างเหมาะสม

2. ข้อเสนอแนะสำหรับการศึกษาในครั้งต่อไป

2.1 สำหรับการศึกษาวิจัยในภายภาคหน้า ผู้ที่สนใจควรประยุกต์ใช้การเก็บข้อมูลที่ลึกถึงรายละเอียด จากการสัมภาษณ์ทั้งฝ่ายของชุมชนในภาคตะวันออกผู้ใช้เรือหางยาว รวมไปถึงภาคส่วน ทั้งรัฐ

และเอกชนที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์เรือหางยาวในภาคตะวันออก เพื่อศึกษาวิเคราะห์ความคิดเห็นเกี่ยวกับความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวที่เป็นข้อมูลเชิงลึกที่สามารถนำมาเป็นแนวทางในการศึกษาความพึงพอใจที่ส่งผลต่อการอนุรักษ์เรือหางยาวของประเทศไทยในภาคตะวันออกได้อย่างเป็นรูปธรรมและดีมากยิ่งขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- เบญจมาศ ณ ทองแก้ว และคณะ. (2562). รูปแบบการอนุรักษ์และฟื้นฟูเรือใบพื้นบ้านเพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศอำเภอละแม จังหวัดชุมพร. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 11(2), 57 – 78.
- ณัฐกานต์ เกาศล และ สุวิชัย โกศัยยะวัฒน์. (2560). เรือ: ภูมิปัญญากับวิถีชีวิตพื้นบ้านและบทบาทในสังคมไทยภาคกลาง. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรังสิต, 13(1), 69 – 82.
- ณัฐกานต์ เกาศล. (2561). ภูมิปัญญาชาวบ้าน: พัฒนาการของเรือ. วารสารจันทร์เกษมสาร มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทร์เกษม, 24(46), 30 – 45.
- ธัชชัชชาพัฒน์ ยุกตานนท์. (2565). กระบวนการใกล้เคียงข้อพิพาทโดยพุทธสันติวิธีของศาลเยาวชนและครอบครัวกลาง. ดุษฎีนิพนธ์ หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาสันติศึกษา บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ประจวบ ทองศรี และ สัญชัย นงรัตน์. (2565). แนวทางในการอนุรักษ์ภูมิปัญญาเรือกอลและในจังหวัดชายแดนใต้. วารสารสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 28(2), 35 – 52.
- พระมหาสุเมธ สมานิต และคณะ (2566). รูปแบบการอนุรักษ์ประเพณีแข่งขันเรือยาวจังหวัดพิจิตร. วารสารวิจัยวิชาการมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย, 6(1), 51 – 62.
- วรภรณ์ มนต์ไตรเวศย์. (2549). เรือยาวคลองบางเชือกหนังการสัญจรทางน้ำของคนฝั่งธนบุรี. วารสารภาษาและวัฒนธรรม, 25(2), 66 – 81.
- สำนักบริหารการทะเบียน กรมการปกครอง. (2566). ข้อมูลประชากรในภาคตะวันออก. กรุงเทพฯ : กรมการปกครอง.
- Taro Yamane. (1973). Statistics: An Introductory Analysis (3rd ed.). New York: Harper and Row.